

เทศน์เช้า วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราเป็นชาวพุทธ เราก็มองที่ฝั่ง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นกษัตริย์
จะได้ครองราชย์สมบัติอยู่แล้ว ไปชมสวนเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย

ถามอำมาตย์ว่า “มันเป็นอย่างไรไหม”

ถามว่า “นั่นคืออะไร” เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตายนะ

คนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันเป็นเรื่องของวิญญูะ มันเป็นเรื่องของมนุษย์ องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คูลี พระเจ้าสุทโธทนะปรนเปรอขนาดที่ว่า คนเกิด คนแก่
คนเจ็บ คนตาย ไม้รู้จักได้อย่างไร คนเราเกิดมาโดยสามัญสำนึกมันก็รู้ได้ แต่คนมันได้รับการ
ปรนเปรอจนไม่เห็นสภาวะแบบนั้นเลย

แต่เวลามาเห็น คนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย “เราก็ต้องเป็นอย่างนั้นหรือ”

คำว่า “เราก็ต้องเป็นอย่างนั้นหรือ” นี่สำคัญ !

เห็นคนอื่นเป็นมันไม่สำคัญหรอก แต่เวลาเราเป็น เวลาเราทุกข์เรายาก เราเป็น
ของเราเห็นใหม่ เวลาออกแสวงหา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อะไร ? ตรัสรู้
สังขารม สังขารมที่มีอยู่โดยดั้งเดิมนะ แต่คนเข้าไม่ถึงมัน

ในปัจจุบันนี้ เราเกิดเป็นชาวพุทธ พุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งปัญญา ศาสนาแห่ง
สังขารม สังขารมของใครล่ะ สังขารมของกิเลสทั้งนั้น คูลี สิ่งที่เราแปรปรวนในหัวใจของ
คนนะมันเปลี่ยนแปลง มันแปรปรวนตลอดเวลา คืออยู่ได้ ๕ วัน เดี่ยวมันก็เปลี่ยนแปลง
ไปแล้ว ความดีความชั่วมันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เราทนแรงขับของกิเลสค้นหาความ
ทะยานอยากไม่ได้ แต่เราไม่เห็นกิเลสค้นหาความทะยานอยาก เราเห็นแต่ความพอใจ
ของเรา

ถ้าความพอใจของเรา เราคิดสิ่งใด เราปรารถนาสิ่งใด สิ่งนั้นเป็นความถูกต้องดีงามของเราทั้งหมด แล้วสังขรณ์เห็นใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อะไร ? ตรัสรู้สังขจะ อริยสังขจะ ที่เราไม่สามารถคาดเดาได้ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ “สิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นต้องดับไปธรรมดา !” เราก็เห็นอยู่แล้ว

เปิดไฟ ปิดไฟมันก็เห็นอยู่แล้ว พระอาทิตย์ขึ้น พระอาทิตย์ตกทุกคนก็เห็นหมด แล้วก็เอามาเทียบเคียงเอา นี่เป็นสังขรณ์ ! นี่เป็นสังขรณ์ ! สัตว์มันก็รู้ได้ สัตว์มันก็รู้ของมันเห็นใหม่ เวลาหิวมันก็กินน้ำของมัน เวลาหิวมันก็หาอาหารดำรงชีพของมัน สัตว์มันก็รู้ของมัน หิวหรืออิมมันก็รู้ของมัน สัตว์มันก็รู้ของมัน ในธรรมชาติของมัน

สังขรณ์ ! สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับเป็นธรรมดา ! มันดับที่ไหนล่ะ สิ่งใดมันเกิดขึ้นมันก็ดับหมด แล้วหัวใจมันเกิดขึ้น มันดับไหมล่ะ คุณ เวลาไฟไหม้ เราไปดับไฟไหม้บ้านคนอื่น ไ้ไฟไหม้บ้านเรา เราไม่เห็น เห็นไหม

เวลาขึ้นก.. มันขึ้นบนหัวคนอื่นมันเห็นหมดละ ไ้คนนั้นมันขึ้นบนหัว ไ้คนนี้มีขึ้นบนหัว หัวเราสะอาดบริสุทธิ์.. หัวเราก็มีขึ้นเหมือนกัน แต่ชี้เรามองไม่เห็นใจ

นี่ก็เหมือนกัน ตัณหาความทะยานอยาก สิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้น อะไรมันเกิด อะไรมันดับ แล้วมันเกิดที่ไหนล่ะ เวลามันเกิดที่บ้านคนอื่นก็เป็นสมบัติของคนอื่นไม่ใช่ไหม ถ้ามันเกิดที่บ้านของเรา มันเกิดในหัวใจของเราก็เป็นของเราสิ ถ้ามันเกิดในหัวใจของเรา สิ่งที่มีมันเกิด มันเห็นได้อย่างไร

ถ้ามันเห็นกันนะ คุณ ภราดรภาพ เขาบอกว่า “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นคอมมิวนิสต์คนแรก เพราะพูดถึงเรื่องความเสมอภาค” ทุกคนก็พูดถึงเรื่องความเสมอภาค เรื่องของความเสมอภาคทางโลก เอาที่ไหนมา คุณ คนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย พอเป็นทารก กับคนแก่นี้มันเสมอภาคไหมล่ะ

กาลเวลามันกินไปตลอดเวลา มันความเสมอภาค เสมอภาคเรื่องของบุญของกรรมมันไม่มีเสมอภาคหรอก โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ ใครมีอำนาจขนาดไหนมันก็พร่อง

มันไม่มีวันเต็มหรือ มันเต็มไปไม่ได้ แต่ความเสมอภาคของพระอรหันต์ มันเสมอภาคตรงนั้น นั่นนะภราดรภาพเหมือนกัน

ดูซิ เวลาการกระทำ เราอยู่ในเมืองไทย ทุกคนเข้าสู่กรุงเทพฯ แล้วแต่ทิศทางใด ใครอยู่ภาคไหน ทุกคนเข้าสู่กรุงเทพฯ เหมือนกัน นี่ก็เหมือนกัน จริตนิสัยของคนแต่ละบุคคลจะเข้าไปสู่สังฆกรรม การเข้าสู่สังฆกรรมมันมีวิธีแตกต่างหลากหลาย เพราะคนอยู่ทางภาคใต้ คนอยู่ทางภาคเหนือนะ การเข้าสู่กรุงเทพฯ มันคนละทางแล้ว แต่เข้าสู่กรุงเทพฯ จุดสถานที่เดียวกัน

นี่ก็เหมือนกัน ในการประพฤติปฏิบัติ จริตนิสัยของคนมันแตกต่างหลากหลาย แต่พอเข้าไปถึงสังฆกรรมอันนั้น ไปถึงธรรมะอันนั้น “มันเป็นอันเดียวกัน” สิ่งที่ทำเป็นอันเดียวกัน สังฆกรรมที่ว่าธรรมะมีอยู่โดยดั้งเดิม แต่ถ้าเราอยู่ในภูมิภาคใด เราก็ว่าภูมิภาคของเรานั้นเป็นสังฆกรรม ถ้าเราไม่เข้าสู่กรุงเทพฯ สังฆกรรมนั้นเป็นสังฆกรรมของเราละ มันไม่ใช่สังฆกรรม ภราดรภาพขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ภราดรภาพ คือ ความเสมอภาคของพระอรหันต์ สิ่งที่เกิดมันเสมอภาค มันเสมอภาคอันเดียวกัน ไม่มีความแตกต่างหลากหลาย ความแตกต่างไม่มี นี่ธรรมะมีอยู่ดั้งเดิม !

แต่ในปัจจุบัน เราวิเคราะห์วิจัยธรรมด้วยความแตกต่างหลากหลาย วิธีการของใคร ความเห็นของใคร จิตของใคร ความรู้ของใคร มันก็ว่ากันไปตามกิเลสตัณหาความทะยานอยาก ความหยาบอันละเอียดคนละ กามราคะ ! เวลาเกิดกามราคะเห็นใหม่ เรื่องโลก เรื่องกามราคะ เรื่องความเป็นไปของโลกเห็นใหม่

กามฉันทะ ! ถ้าไม่มีเราจะมีกามใหม่ ถ้าไม่มีความคิดเราจะมีกามใหม่ กามมันเกิดมาจากไหน กามมันเกิดมาบนยอดไม้หรือ กามมันเกิดมาจากฟ้าหรือ กามมันเกิดมาจากใจของคนนั้นนะ ถ้าใจของคนไม่มีมันจะเกิดกามใหม่ ถ้ามันไม่มีใจของมัน มันไม่รู้สีกตัวของมันเองนะ คนสลบ คนนอนหลับมันมีกามราคะใหม่ ซากศพมันมีกามราคะใหม่ มันไม่มีทั้งนั้นล่ะ มันจะมีเพราะอะไร เพราะคนมันตื่นอยู่ เพราะมันพอใจของมันอยู่ มันมีตัวตนของมันอยู่ นี่ไงกามฉันทะ !

ถ้ามีกามฉันทะ เพราะมีเรา โอ๊ย.. รักคนนู้น รักคนนี่ มันรักตัวเองทั้งนั้นนะ รักเขา เมตตาเขา สงสารเขาเพราะอะไร เพราะเราเหงา เราว่าเหว่ เราไม่มีที่พึ่งไง แต่ถ้าเป็นสังฆกรรมนะ ธรรมเป็นความจริงในหัวใจเห็นไหม มันไม่รักใคร ! มันไม่รักใครเลย ! ถ้าไม่รักใครทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้อริสัจธรรมนี้

เวลาภิกษุ ๖๑ องค์ รวมทั้งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า.. “เธอทั้งหลายพ้นจากบ่วงที่เป็น โลกและเป็นทิพย์” ให้อริสัจธรรมนี้คิดทั้งบ่วงโลกทั้งบ่วงทิพย์เลย ให้อริสัจธรรมนี้ ให้อริสัจธรรมนี้ ให้อริสัจธรรมนี้ โลกธรรม ๘ มันก็อยากให้เราสรรเสริญ อยากได้ลาภสักการะ อยากไปหมดละ อยากลึกลงๆ อยากในหัวใจ มันไม่อยากๆ นะ ไม่อยากแสดงออกทำไม ไม่อยากทำอะไรต้องมีการกระทำอย่างนั้น

นี่ไง บ่วงที่เป็น โลก แล้วบ่วงที่เป็นทิพย์ละ ตายแล้วไปไหน โอ๊ย ! นรก สวรรค์ ไม่มีหรอก แต่หัวใจเขาว่าเหว่นะ พอตายจะไปไหนก็กระเสือกกระสนไปนะ คิดบ่วงที่เป็นทิพย์เห็นไหม

“เธอทั้งหลาย พ้นจากบ่วงที่เป็น โลกและเป็นทิพย์ เธอจงไปอย่างช้อนทางกัน โลกนี้เดือดร้อนนัก โลกนี้เราร้อนนัก” เห็นไหม คูชิ กระเสือกกระสนหรือสัตว์ขันธ์ ถ้าไม่ต้องการสิ่งใด หรือสัตว์ขันธ์ทำไม นี่ว่าไม่ได้รักใคร หรือสัตว์ขันธ์ทำไม ? มันเมตตา สงสารนะ..

เวลาจะเป็นกษัตริย์อยู่แล้ว เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันยังสังเวชเลยว่า “เออ.. เป็นอย่างนี้หรือ แล้วถ้าเราเป็นอย่างนี้ แล้วเราไปเป็นกษัตริย์เราก็ต้องตายเปล่าไปอย่างนี้ เราจะเอาอย่างนี้ไหม” ขนาคว่ายังไม่เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นเจ้าชายสิทธัตถะ เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย ยังได้มีสติ ได้มีความคิด ได้มีความแสวงหา

แล้วเวลาตรัสรู้ขึ้นมาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว สังฆกรรมในหัวใจ เห็นไหม เรากราบธรรม ! เรากราบธรรม ! ธรรมะที่มีอยู่โดยดั้งเดิม ธรรมะเป็นสังฆกรรม ความจริงอันนี้ แล้วทำไมไม่เผยแผ่ธรรม

ทำไมคนที่เขามีโอกาส คนที่มีอำนาจวาสนา ที่เขาสร้างบุญญาธิการของเขามีอยู่ คนที่เขามีอยู่เขามีโอกาสเข้าถึงสิ่งนี้ คุณติ คนที่มีโอกาสเขาก็ทำความดีของเขา แล้วโอกาสนั้นเขาไม่ยอมรับ เขาจะเสียโอกาสของเขาไปไหม

คนที่สร้างบุญกุศลมา เขาสร้างมาเป็นสาวก สาวกะ สร้างบุญกุศลมา สร้างบารมีธรรมขึ้นมา มันมีอำนาจวาสนาที่มันพอที่จะเข้าสืบได้ แล้วไม่มีคนจับบอกมัน เขาจะเสียโอกาสไป มันก็จะเสียโอกาส มันเป็นความสมควรไหม ถ้าไม่สมควร ขณะที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้เองด้วยความละเอียดอ่อนในใจ บุญเพนิวาสนุสติญาณ เวลาปฐมยามเห็นไหม พอจิตมันสงบเข้ามา จิตเราก็ไม่รู้จัก สมาธิเราก็ไม่รู้จัก ว่างๆ ว่างๆ

ว่างๆ อากาศก็ว่าง ! โลกนี้ก็ว่างอยู่แล้วละ โลกนี้.. สิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นเป็นธรรมดา ดูป่าชิ จุดไฟเข้าไปก็เป็นธรรมดา ป่าจุดไฟเผาก็หมดคนละ ราบหมดคนละ ป่ามันก็มีเผามันก็เกลี้ยง มันก็เกิดธรรมดาเหมือนกันนะ แต่มันเกี่ยวอะไรกับเราละ นี่ไง สิ่งที่ว่า “ว่างๆ ว่างๆ” อะไรมันว่างละ พอมันเข้ามาถึงหัวใจเห็นไหม ถ้าเราว่าว่าง เรารู้ว่าว่าง

เรามีเงินมีทอง เรารู้ว่าเรามีเงินมีทอง เราเป็นหนี้เป็นสิน เรารู้ว่าเป็นหนี้เป็นสินนะ ถ้าเราพ้นจากหนี้ เรารู้ว่าเราพ้นจากหนี้สินนะ เราสร้างสมบุญเงินทองขึ้น เราเก็บสะสมไว้ เรารู้ของเราณะ จิตก็เหมือนกันนะ ว่างๆ ว่างๆ แต่สงสัยนะ กระเป๋ามันกลวงไป ไม่มีสักสิ่งหนึ่งนะ มันคิดว่ามันมีตั้งค้ำใจ

ว่างๆ ว่างๆ สิ่งต่างๆ ความเป็นไปของความประพฤติปฏิบัติมันมีหลากหลาย แต่สังขารความจริงอันนั้นเห็นไหม คุณติ วิกฤติเวลามันเกิดขึ้นมา คุณถึงมุมมองของคน บางคนมองด้วยความเศร้าใจนะ ใจของผู้เป็นธรรมนะ ใจของคนเป็นธรรม เรามีธรรมในหัวใจของเรา

คำว่า “มีธรรม” คือมีจุดยืน คือมีสัจจะ มีเหตุมีผล เราคิดว่า เขาคิดกันอย่างนั้นได้ อย่างไร เขาคิดได้อย่างใด เราคิดไม่ถึงว่าคนมีความคิดอย่างนั้นเห็นไหม มุมมองของคนแตกต่างหลากหลาย มันอยู่ที่วุฒิภาวะสูงหรือต่ำ

ถ้าสูงหรือต่ำ พอต่ำ คุณติกระแสโลกเห็นไหม ทุกคนบอกว่าตัวเองมีหลักมีเกณฑ์ทั้งนั้นแหละ เวลาไปเจอสินค้านะ อันนี้ลดราคา ๕๐ % โอ้โฮ.. ตะครุบเลยนะ ทนไม่ไหว

หรือลดราคาร้อยหนึ่งนะ ลด ๕๐ % โอ้โฮ.. จำเป็นใช้หรือยังไม่จำเป็นใช้ไม่รู้เลย เอา กลับไปไว้บ้านก่อน เอาไว้กราบมันไง นี่มีจุดยืนๆ แล้วทนไม่ไหว ให้อ้อแค่ลด ๕๐ % รีบ ตะครุบแล้ว แล้วตะครุบแล้วเอาไปทำไม เอาไปเก็บไว้เอาไปรักษาไว้ จะใช้หรือไม่ใช้ยังไม่รู้เลย

แต่ถ้าคนมีจุดยืน ปัจจัยเครื่องอาศัย สิ่งต่างๆ มันเป็นเครื่องอาศัยทั้งนั้นละ ถ้ามันมีความจำเป็นเห็นใหม่ ดูพระรายนะ มีผ้า ๓ ผืนตลอดชีวิตนะ หมุนเวียนกันใช้อยู่นี่ ๓ ผืน ขาดก็ปะก็ชุน ถ้ามันขาดจนใช้ไม่ได้ เราก็ตัดเย็บของเราใหม่ ถือผ้า ๓ ผืนมาตั้งแต่สมัย พุทธกาลมาถึงปัจจุบันนี้เห็นใหม่ ธงชัยของพระอรหันต์ ผ้ากาสาฬภัสตร์เราก็ใช้ของเรา อยู่อย่างนี้ มันมี ๒,๐๐๐ กว่าปี โลกหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงไปขนาดไหน

ถ้ามันหมุนเวียนเปลี่ยนแปลง ถ้าเรามีจุดยืนของเรานะ ปัจจัยเครื่องอาศัยเราก็ เข้าใจ ถ้าเราเข้าใจปัจจัยเครื่องอาศัย เราเข้าใจไม่ได้เข้าใจแบบโลกๆ ด้วย เข้าใจแบบ ธรรมนะ เพราะสิ่งนั้นมันมีอยู่ ถ้ามันพูดเข้าใจแบบโลกเห็นใหม่ อ้าว.. ก็ปล่อยวางใจ ปล่อยวางก็เหมือนเซนไง พวกเซนเห็นใหม่ เขาแก้ผ้าเลยนั้นนะ เขาบอกว่าการห่มผ้าเป็น การคิด

แต่เวลาครูบาอาจารย์ท่านพูด ท่านบอกว่า “ถ้าคนมีคุณธรรม มันจะมีความละเอียด มีสมบัติผู้ดี” ถ้าสมบัติผู้ดีอะไรควรหรือไม่ควรมันก็เข้าใจ อะไรควรหรือไม่ควรแล้วไม่ รู้จักจะไปแก้กิเลสที่ไหน ถ้าการจะแก้กิเลส บอกว่า “ไม่คิด..ไม่คิด” ไม่คิดแบบโลก ถ้า ไม่คิดแบบธรรม สิ่งจำเป็นต้องใช้

ไม่คิดแบบธรรมเห็นใหม่ เราต้องมีอากาษหายใจ ร่างกายมันต้องดำรงชีวิตด้วย อาหาร อาหาร ! ภิกขุจาร บิณฑบาตเป็นวัตร บิณฑบาตพอแค่เลี้ยงชีพ เวลาภิกษุเราเป็น พระเล็กพระน้อย บิณฑบาตพอเลี้ยงชีพ แต่พอเวลาครูบาอาจารย์ท่านมีบารมีธรรมขึ้นมา ทุกคนต้องการบุญกุศลจากท่าน มันไม่ใช่บิณฑบาตมาเลี้ยงชีพ มันสิ้นเหลือเห็นใหม่ ครู บาอาจารย์ท่านก็ต้องหลบ ต้องหลีก เขาเรียกว่ามันเป็นสนองศรัทธา

คำว่า “ศรัทธา” ศรัทธาของเขา.. ภิกษุทำศรัทธาไทยให้ตกร่วง หมายถึงว่า เรามี ศรัทธา มีความเชื่อ ในพุทธศาสนา แต่ภิกษุเราทำให้เขาเห็นผิด ทำให้เขาโกรธ ทำให้เขา ไม่พอใจในศาสนา ให้เขาขัดแย้ง ภิกษุทำศรัทธาไทยให้ตกร่วง เป็นอับติปาจิตตีย์

นี่ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บัญญัติธรรมขึ้นมา จะรู้จะขนสัตว์ ด้วยความเมตตา ธรรมวินัยนี้บัญญัติเพื่อก็คักคนที่หน้าด้าน เพื่อให้คนที่มิใช่เป็นธรรมอยู่ ด้วยความร่มเย็นเป็นสุข เพื่อคนที่ศรัทธาแล้วให้ศรัทธามั่นคงยิ่งขึ้น เพื่อให้คนที่เขาไม่ศรัทธา ให้เขามาศรัทธาในพุทธศาสนา

คำว่า “ศรัทธาความเชื่อ” เขามีที่พึ่งที่อาศัยของเขา จิตของเขามันเร่ร้อน จิตของเขามันไม่มีที่พึ่งอาศัย ถ้าเขาศรัทธา เขามีหลักมีเกณฑ์ของเขาแล้ว ให้เขามั่นคงในพุทธศาสนา คนที่เขาไม่มีหลักมีเกณฑ์ของเขา เขาจะไปเป็นผลของวิภูฏะ เขาเร่ร้อนไปของเขา เขามันไม่มีจุดยืนของเขา เขาจะมีความทุกข์ของเขา ให้เขามีจุดยืนของเขา เห็นไหม คนที่ไม่ศรัทธาให้เขามีศรัทธาขึ้นมา

ถ้าศรัทธาขึ้นมาเห็นไหม นี่ไง ไม่ได้รักใครเลย แต่มันเป็นสังขารม สังขารมนี้มันทำให้เพื่อโลก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า.. ภราดรภาพขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยนี้ไว้ สิ่งต่างๆ เหล่านี้มันเป็นสังขารม มันเป็นธรรมเห็นไหม สิ่งที่เป็นธรรม

ถ้าเป็นโลก มันมีหน้าฉากหลังฉาก โลกมีหน้าฉาก มีหลังฉาก หน้าฉากก็ทำว่าสิ่งนี้เป็นสังขาร สิ่งนี้เป็นธรรม ใจหลักฉากก็ตัดดวงเอาผลประโยชน์ ตัดดวงแต่สิ่งต่างๆ สิ่งต่างๆ เห็นไหม แต่ตัดดวงอย่างไรก็แล้วแต่นะ กรรมมันให้ผลนะ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว !

ทำดีเห็นไหม ถ้าทำดีนะ ความดีต้องให้ผลเป็นคุณงามความดี แต่ที่เราว่าเราทำความดีกันนะ แล้วทำไมเราทุกข์เรายากอยู่อย่างนี้ ทุกคนทำความดีหมดนะ แล้วทุกคนก็ทุกข์กันอยู่ ทุกข์เพราะความดีนี้แหละ ไซ้ ! ทุกข์เพราะความดี

เวลาเลี้ยวอาหาร เรากินข้าว เราก็เหนื่อยนะ เราต้องขบต้องเคี้ยวนะ นี่ก็งานนะ แต่ทำไมเราชอบทำละ เวลาเราแบกหามแล้วทำไมว่ามันเป็นความทุกข์ละ

นี่ก็เหมือนกัน ความดีของเราทำเพื่อหัวใจของเรา นั่งสมาธิภาวนา นั่งหลังขดหลังแข็ง เจ็บแหว ต่างๆ เห็นไหม ปวดแข็ง ปวดขา ความดีทำไมมันทุกข์ขนาดนี้ละ ความทุกข์อย่างนี้เราจะแลกมาไง เราจะแลกมากับจิตที่มันสงบ จิตที่มันมีความร่มเย็นเป็นสุข

ใจ ถ้าจิตที่มันรุ่มเย็นเป็นสุข เพราะจิตมันอยู่ในร่างกายนี้ จิตนี้เป็นของเราแท้ๆ เราค้นหา มันไม่เจอเห็นไหม

คูชิ เวลาขึ้นก ขี่บนหัวของคนอื่นเรามองเห็น เวลาขี่บนหัวเรา เรามองไม่เห็นนะ หัวใจของเรา ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ว่างๆ ว่างๆ นะ พูดได้ปาก เปียกปากและใจ แต่ไอ้ความเป็นจริงในหัวใจของเรา เราไม่เห็น มันไม่มีสันทิฏฐิโก ไม่ เป็นปัจฉัตตัง ไม่เป็นเครื่องยืนยัน

แต่ถ้าใครทำความสงบของใจขึ้นมา ใครมีปัญญาขึ้นมา ใครใช้ปัญญาแยกแยะ กิเลสออกมา เป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมาเห็นไหม เขามีที่พึ่งของเขา เขามีองค์ความรู้ของเขา เขามีความมั่นคงของเขา เขาของอาจกล้าหาญ จะบุกน้ำ ลุยไฟขนาดไหน เขาจะพูดสัง ฆธรรมด้วยความถูกต้อง

แต่ถ้าเราไม่มีสติจะความจริงในหัวใจของเราเห็นไหม นี่ไง มันเป็นเรื่องโลกๆ เพราะอะไร โลกก็เป็นกิเลส กิเลสนะอวิชชา !อวิชชาในหัวใจคือมาร มันก็พูดธรรมชาติของ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ข้างนอก แต่กิเลสมันอยู่ในหัวใจหลังฉาก

“หลังฉาก” คือตัดทอนความทะยานอยาก หลังฉากคือเราไม่เข้าใจเห็นไหม พูดไป ก็กลัวผิด กลัวถูก กลัวว่าเขาจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจ มันทุกข์ร้อนไปหมดนะ แต่อยากพูด ธรรมะนะ กิเลสมันอยากพูดธรรมะ

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เหมือนฝนตก.. ฝนตกแดดออก ตามแต่สังฆธรรม ใครจะเอาหรือไม่เอามันเป็นเรื่องของเขา เวลาฝนตกขึ้นมา บ้านผู้ดี หรือ ทุกข์จนเข็ญใจ ถ้าฝนตกมันเสมอภาคเหมือนกันหมด ใครจะรอน้ำหรือไม่รอน้ำ มัน เป็นประโยชน์ของคนที่เขาจะรับประโยชน์ของเขา สังฆธรรมมันเป็นอย่างนั้น

นี่ไง ไม่ได้รักใคร แต่มันเป็นฤดูกาล มันเป็นสังฆธรรม เวลาองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าหรือสัตว์ขันธ์สัตว์ น้ำอมตธรรมมันจะตกลงมาในพุทธศาสนา ในศาสนา ธรรม ในระหว่าง ๕,๐๐๐ ปีนี้ ใครจะเกิดมาในระหว่างฝนตกแดดออกอย่างนี้ จะได้ ประโยชน์ขึ้นมาจากสังฆธรรมอันนี้ เขาจะเอาประโยชน์ของเขาเขาจะทำของเขาได้จะเป็น

ประโยชน์ของเขา ใครจะทำไม่ได้มันก็ไอ้กาฝากไง กาฝากเห็นใหม่ คุณิ มันเกาะต้นไม้ มันกินอาหารจากต้นไม้ นั่น พอต้มไม้ นั่นตายมันก็ตายด้วยนะ

นี่ก็เหมือนกัน เราเกิดมาในพุทธศาสนา แต่เราไม่มีสัมมัตถธรรมความจริงของเรา มันก็กาฝากในศาสนา เกิดมาในพุทธศาสนา อาศัยศาสนาเกิดขึ้นมา อาศัยศาสนาอยู่ด้วยความร่มเย็นเป็นสุข แต่มันก็ไม่ทำให้มันเป็นประโยชน์ของมันขึ้นมา มันอาศัยศาสนาเฉยๆ แต่ตัวไม่เป็นธรรม ถ้าเป็นธรรมขึ้นมา จะเป็นธรรมภายในหัวใจ

นี่พูดถึงสัมมัตถธรรม พูดถึงความเห็นของเรา เราประพฤติปฏิบัติของเรา เราต้องมีหลักมีเกณฑ์ของเรา เพื่อประโยชน์กับเรานะ นี่พุทธศาสนาเห็นใหม่

ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา แต่ปัญญาเราต้องมีจุดยืน ปัญญาเรา.. เราพูดบ่อย จมูกเอาไว้หายใจนะ จมูกไม่ได้เอาให้เขามาเกี่ยวไปนะ เห็นใหม่ ไม่ใช่ให้เขาจูงจมูกอยู่ตลอดเวลา ไม่ใช่ให้ใครจูงจมูก

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “กาลามสูตร ! ไม่ใช่เชื่อใครทั้งสิ้น ให้เชื่อความจริง”.. ในการประพฤติปฏิบัติ จิตเราเข้าถึงความจริงได้มากน้อยขนาดไหน จิตมีสติ เราก็รู้ว่าเรามีสติ เราจะไม่พลั้งเผลอสิ่งใดเลย

แต่ถ้ามีสมาธิขึ้นมา จะมีความร่มเย็นเป็นสุข ถ้ามีภาวนามยปัญญาที่จะฆ่ากิเลสได้ เราจะรู้ของเราเห็นใหม่ เชื่อความจริงอันนี้ เชื่อความจริงที่มันเกิดขึ้นมาจากใจของเราเรา จะไม่ให้ใครจูงจมูก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า อย่าเชื่อแม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ใช่เชื่อใครทั้งสิ้น เวลาฟังเทศน์ ฟังเอาเหตุเอาผล แล้วเอาไปวิเคราะห์ห้วิจัยว่า จริงหรือเปล่า ! พูดมานะจริงหรือเปล่า ! ทดสอบ ! ทดสอบให้ได้ ! แล้วทดสอบได้..

หลวงตาท่านบอกเลย “เวลาปฏิบัติไปแล้วจะมาราบศพเรา จะมาราบศพเรา” ถ้าเข้าไปถึงจุดเดียวกัน มันจะเป็นอันเดียวกันนะ ภราดรภาพอันนั้นมันถึงจุดอันนั้นได้ แล้วภราดรภาพมันเกิดจากไหนล่ะ มันเกิดจากความรู้สึก มันเกิดจากจิตใจ เกิดจากความรู้สึกทุกคนๆ ใจ แล้วมันถึงเป้าหมายอันนั้นแล้วมันจะต่างกันไปไหน แล้วเราจะขึ้นไปไหน

เราก็ลงกับพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ใจเราจะลงแก้วสารพัดนึก แล้วเรา
ประพาศปฏิบัติกับเรา เพื่อประโยชน์กับเรา เอวัง